

Nogle af udvalgets spørgsmål til sundhedsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 37:

Vil det ikke være nødvendigt for lægen at sikre sig overholdelse af § 3 ved gennem underskrift af den mandlige partner at sikre sig, at han er indforstået med at påtage sig faderskabet – og hvad deraf følger – for det barn som sættes i verden?

Svar:

Sikring af, at kravet i § 3 om at parterne, der søger om kunstig befrugtning, lever i ægteskab eller i et ægteskabslignende forhold, kan ske på flere måder.

Hvis parterne er gift, vil kontrol heraf nemt kunne udføres, og retsvirkningen for et barn født af kvinden vil i henhold til lov om børns retsstilling (børneloven) § 2 være, at det bliver anset som et barn af ægtemanden.

Hvis parterne er ugifte samlevende, vil der ikke i en behandlingssituation på samme måde kunne ske nogen automatisk kontrol af, hvorvidt f.eks. en fælles postadresse også dækker over et »ægteskabslignende«
forhold.

Man kunne derfor i forbindelse med, at der over for lægen afgives samtykke til behandling, stille som betingelse, at manden i et samlivsforhold tilkendegiver, at han vil anerkende faderskabet til det barn, der eventuelt bliver resultatet af behandlingen.

En erklæring herom vil dog ikke automatisk medføre den virkning, at faderskabet er retligt bindende, idet endelig fastsættelse af faderskab til børn født uden for ægteskab kun kan ske, jf. børneloven, enten ved dom eller ved anerkendelse over for statsamtet, når graviditet er indtrådt.

Jeg vil gerne sikre, at der i det skriftlige samtykke, som kvindens partner skal give til kunstig befrugtning efter lovforslagets § 22, stk. 1, og i den information, der efter § 23 skal gives om de civilretlige virkninger, indgår en erklæring om, at den samlevende mand tilkendegiver at ville anerkende faderskabet til det barn, der eventuelt bliver resultatet af behandlingen.

Jeg kan oplyse, at Justitsministeriet har nedsat et udvalg, der for øjeblikket er ved at revidere børneloven. Det fremgår af bl.a. udvalgets kommissorium, at udvalget skal se på behovet for udtrykkelige regler om faderskab og moderskab til børn født efter sæd- og ægdonation.

Udvalget planlægger at afgive delbetænkning om faderskab og moderskab i forbindelse med kunstig befrugtning i efteråret 1997.

Jeg finder, at den i spørgsmålet foreslåede erklæring i forbindelse med samtykke til behandling om at ville påtage sig det eventuelle faderskab, er tilstrækkelig sikring af overholdelsen af betingelserne i § 3.

Spørgsmål 38:

Hvilke af de i lovforslaget anførte regler vil ikke gælde for en ikkelægefagligt bemandet klinik? Vil f.eks. ikkesundhedsfaglige personer, som ikke er autoriserede af Sundhedsstyrelsen, kunne retsforfølges ved overtrædelse af loven?

Svar:

Lovforslaget om kunstig befrugtning vedrører de behandlinger, der udføres af en læge eller på en læges ansvar. Lovforslaget sætter grænser for, hvad læger og forskere må bruge teknologien inden for kunstig befrugtning til.

Det fremgår af lægelovens § 24 og § 25 om kvaksalveri, at såfremt en person, der ikke har autorisation som læge, tager syge i kur og udsætter vedkommende derved helbred for påviselig fare eller foretager operative indgreb eller iværksætter hel eller delvis bedøvelse, straffes vedkommende med bøde eller hæfte, under skærpene omstændigheder med fængsel i op til 1 år.

Såfremt en klinik udfører kunstig befrugtning – ved ægudtagning – uden for en læges ansvar, vil dette høre ind under lægelovens kvaksalveribestemmelse, og klinikens personale ville kunne straffes herefter.